

467**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ I SPORTU¹⁾**

z dnia 7 marca 2005 r.

w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach

Na podstawie art. 71 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781 oraz z 2005 r. Nr 17, poz. 141) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1**Przepisy ogólne**

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) rodzaje i szczegółowe zasady działania publicznych:
 - a) placówek oświatowo-wychowawczych,
 - b) młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych i specjalnych ośrodków wychowawczych dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania,
 - c) ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży upośledzonym umysłowo ze sprzężonymi niepełnosprawnościami realizację obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego oraz obowiązku szkolnego i obowiązku nauki,
 - d) placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania, zwanych dalej „placówkami”;
- 2) warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach;
- 3) wysokość i zasady odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w placówkach.

Rozdział 2**Placówki oświatowo-wychowawcze**

§ 2. Placówkami oświatowo-wychowawczymi są:

- 1) placówki wychowania pozaszkolnego: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, międzyszkolne ośrodki sportowe, ośrodki politechniczne, ogniska pracy pozaszkolnej, ogrody jordanowskie i pozaszkolne placówki specjalistyczne;

- 2) szkolne schroniska młodzieżowe: całoroczne i sezonowe.

§ 3. 1. Placówka wychowania pozaszkolnego realizuje zadania edukacyjne, wychowawcze, kulturalne, profilaktyczne, opiekuńcze, prozdrowotne, sportowe i rekreacyjne.

2. Placówka wychowania pozaszkolnego realizuje zadania wymienione w ust. 1 przez:

- 1) prowadzenie zajęć wspierających rozwój dzieci i młodzieży, mających na celu:
 - a) rozwijanie zainteresowań, uzdolnień, doskonalenie umiejętności oraz pogłębianie wiedzy,
 - b) kształtowanie umiejętności spędzania czasu wolnego,
 - c) kształtowanie poczucia własnej tożsamości i szanowania dziedzictwa kulturowego regionu, kraju i innych kultur,
 - d) przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym;
- 2) organizowanie:
 - a) imprez, w szczególności przeglądów, wystaw, festiwali,
 - b) wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży,
 - c) działań alternatywnych wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniami i niedostosowaniem społecznym;
- 3) realizowanie programów edukacyjnych i profilaktyczno-wychowawczych.

3. Placówka wychowania pozaszkolnego może realizować zadania także poza swoją siedzibą.

§ 4. W placówce wychowania pozaszkolnego są organizowane zajęcia stałe, okresowe i okazjonalne, wynikające z potrzeb środowiska lokalnego.

§ 5. 1. Zajęcia stałe są organizowane w grupach liczących co najmniej 12 wychowanków, w wymiarze co najmniej 2 godzin tygodniowo.

2. Godzina zajęć stałych trwa 45 minut.

3. Za zgodą organu prowadzącego placówkę wychowania pozaszkolnego liczba wychowanków w grupie może być niższa od liczby określonej w ust. 1.

4. Organizację zajęć stałych określa tygodniowy plan zajęć placówki wychowania pozaszkolnego, z tym że tygodniowy wymiar zajęć stałych wynosi w:

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej i Sportu kieruje działem administracji rządowej — oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej i Sportu (Dz. U. Nr 134, poz. 1426).

- 1) pałacu młodzieży — co najmniej 200 godzin;
- 2) młodzieżowym domu kultury — co najmniej 90 godzin;
- 3) międzyszkolnym ośrodku sportowym — co najmniej 54 godziny;
- 4) ośrodka politechnicznym — co najmniej 40 godzin;
- 5) ognisku pracy pozaszkolnej — co najmniej 30 godzin;
- 6) pozaszkolnej placówce specjalistycznej — co najmniej 2 godziny.

5. W ogrodzie jordanowskim organizuje się zajęcia wychowawcze w wymiarze co najmniej 30 godzin tygodniowo. Zajęcia te mogą być prowadzone jako stałe, okresowe lub okazjonalne.

§ 6. Do zadań szkolnego schroniska młodzieżowego należą:

- 1) upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży krajoznawstwa i różnych form turystyki jako aktywnych form wypoczynku;
- 2) prowadzenie poradnictwa i informacji krajoznawczo-turystycznej;
- 3) zapewnienie dzieciom i młodzieży oraz ich opiekunom tanich miejsc noclegowych;
- 4) zapewnienie opieki i wychowania dzieciom i młodzieży przebywającym w schronisku.

§ 7. Szkolne schronisko młodzieżowe posiada:

- 1) powierzchnię mieszkalną nie mniejszą niż 2,5 m² na osobę przy wyposażeniu w łóżka jednopoziomowe lub nie mniejszą niż 1,5 m² na osobę przy wyposażeniu w łóżka piętrowe;
- 2) pomieszczenia mieszkalne wyposażone w łóżka lub tapczany, kołdry lub koce, bieliznę pościelową, szafy ubraniowe lub wieszaki, stół, krzesła lub taborety (jedno krzesło lub taboret na osobę), lustro i kosz na śmieci;
- 3) pomieszczenie do przechowywania bagażu i sprzętu turystycznego oraz pomieszczenie do suszenia odzieży;
- 4) ogrzewanie zapewniające utrzymanie w pomieszczeniach temperatury co najmniej 18 °C.

§ 8. 1. Szkolne schronisko młodzieżowe całoroczne jest zlokalizowane w samodzielnym budynku lub wydzielonej części budynku oraz dysponuje co najmniej 30 miejscami noclegowymi, z których co najmniej 40 % znajduje się w pomieszczeniach mieszkalnych nie większych niż ośmioosobowe.

2. Szkolne schronisko młodzieżowe całoroczne posiada:

- 1) łazienki wyposażone w umywalki z lustrem (jedna umywalka z lustrem na nie więcej niż 10 osób) oraz natryski (jeden natrysk na nie więcej niż 20 osób), z bieżącą zimną i ciepłą wodą przez całą dobę;

- 2) toaletę (jedno oczko na nie więcej niż 15 osób);
- 3) kuchnię samoobsługową wyposażoną w sprzęt kuchenny;
- 4) jadalnię;
- 5) świetlicę.

§ 9. 1. Szkolne schronisko młodzieżowe sezonowe jest organizowane w pomieszczeniach szkoły lub bursy oraz dysponuje co najmniej 25 miejscami noclegowymi.

2. Szkolne schronisko młodzieżowe sezonowe posiada:

- 1) łazienki wyposażone w umywalki z lustrem (jedna umywalka z lustrem na nie więcej niż 15 osób) oraz natryski (jeden natrysk na nie więcej niż 20 osób), z bieżącą zimną wodą przez całą dobę i ciepłą wodą o ustalonych porach rano i wieczorem;
- 2) toaletę (jedno oczko na nie więcej niż 15 osób);
- 3) kuchnię samoobsługową wyposażoną w sprzęt kuchenny lub pomieszczenie do przygotowywania posiłków we własnym zakresie;
- 4) pomieszczenie do spożywania posiłków, mogące spełniać również funkcję świetlicy.

§ 10. 1. Placówki oświatowo-wychowawcze mogą posiadać filie.

2. Filie tworzy, przekształca i likwiduje organ prowadzący na wniosek dyrektora placówki oświatowo-wychowawczej.

§ 11. 1. Placówki oświatowo-wychowawcze prowadzą działalność w ciągu całego roku kalendarzowego jako placówki, w których nie są przewidziane ferie szkolne, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Szkolne schroniska młodzieżowe sezonowe prowadzą działalność w niektórych okresach roku kalendarzowego, w tym w okresie ferii szkolnych oraz w dniach wolnych od nauki.

Rozdział 3

Młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze i ośrodki umożliwiające dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży upośledzonym umysłowo ze sprzężonymi niepełnosprawnościami realizację obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego oraz obowiązku szkolnego i obowiązku nauki

§ 12. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze są prowadzone dla dzieci i młodzieży niedostosowanych społecznie wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy, wychowania i resocjalizacji jako resocjalizacyjno-wychowawcze, a dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim jako resocjalizacyjno-rewalidacyjne.

§ 13. Do zadań młodzieżowego ośrodka wychowawczego należy eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do życia zgodnego z obowiązującymi normami społecznymi i prawnymi.

§ 14. Młodzieżowe ośrodki socjoterapii są prowadzone dla dzieci i młodzieży, które z powodu zaburzeń rozwojowych, trudności w uczeniu się i zaburzeń w funkcjonowaniu społecznym mogą być zagrożone niedostosowaniem społecznym lub uzależnieniem i wymagają stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania oraz specjalistycznej pomocy psychoedukacyjnej.

§ 15. Do zadań młodzieżowego ośrodka socjoterapii należy eliminowanie przyczyn i przejawów zaburzeń zachowania oraz przygotowanie wychowanków do życia zgodnego z obowiązującymi normami społecznymi i prawnymi.

§ 16. Zadania, o których mowa w § 13 i 15, są realizowane przez:

- 1) organizowanie zajęć dydaktycznych, profilaktyczno-wychowawczych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych umożliwiających nabywanie umiejętności życiowych ułatwiających prawidłowe funkcjonowanie w środowisku rodzinnym i społecznym;
- 2) pomoc w planowaniu kariery edukacyjnej i zawodowej, z uwzględnieniem możliwości i zainteresowań wychowanków;
- 3) udzielanie pomocy rodzicom (prawnym opiekunom) w zakresie doskonalenia umiejętności niezbędnych we wspieraniu rozwoju dzieci i młodzieży, w szczególności w zakresie rozwijania potencjalnych możliwości oraz unikania zachowań ryzykownych.

§ 17. 1. W skład młodzieżowego ośrodka wychowawczego i młodzieżowego ośrodka socjoterapii wchodzi co najmniej jedna z następujących szkół:

- 1) szkoła podstawowa specjalna;
- 2) gimnazjum specjalne;
- 3) szkoła ponadgimnazjalna specjalna.

2. W uzasadnionych przypadkach może funkcjonować młodzieżowy ośrodek socjoterapii, w skład którego nie wchodzi szkoła.

§ 18. Młodzieżowy ośrodek wychowawczy i młodzieżowy ośrodek socjoterapii umożliwiają:

- 1) udział w indywidualnych lub grupowych zajęciach specjalistycznych w zakresie terapii pedagogicznej, zajęciach psychoedukacyjnych, rewalidacyjnych, socjoterapeutycznych, profilaktyki społecznej i resocjalizacji;
- 2) udział w zajęciach sportowych, turystycznych, rekreacyjnych oraz kulturalno-oświatowych; zajęcia te są prowadzone w wymiarze co najmniej 4 godzin tygodniowo.

§ 19. 1. W młodzieżowym ośrodku wychowawczym i młodzieżowym ośrodku socjoterapii działa zespół wychowawczy do spraw okresowej oceny sytuacji wychowanków, powoływany przez dyrektora ośrodka.

2. Do zadań zespołu wychowawczego należy w szczególności:

- 1) diagnozowanie problemów wychowanka;
- 2) ustalanie indywidualnego programu pracy z wychowankiem, odpowiednio resocjalizacyjnego lub terapeutycznego, na podstawie projektu przygotowanego przez wychowawcę grupy wychowawczej;
- 3) analizowanie stosowanych metod pracy z wychowankiem i wybór skutecznych form pomocy;
- 4) okresowe ocenianie efektów pracy z wychowankiem i jego środowiskiem rodzinnym;
- 5) prognozowanie oczekiwanych efektów działań odpowiednio resocjalizacyjnych lub terapeutycznych.

3. W skład zespołu wychowawczego wchodzi:

- 1) dyrektor młodzieżowego ośrodka wychowawczego albo młodzieżowego ośrodka socjoterapii lub upoważniona przez niego osoba — jako przewodniczący zespołu;
- 2) wychowawca grupy wychowawczej odpowiedzialny za realizację indywidualnego programu pracy z wychowankiem, odpowiednio resocjalizacyjnego lub terapeutycznego;
- 3) pedagog;
- 4) psycholog;
- 5) w zależności od potrzeb — pracownik socjalny oraz inni specjaliści.

§ 20. 1. Podstawową formą organizacyjną pracy z wychowankami w młodzieżowym ośrodku wychowawczym i młodzieżowym ośrodku socjoterapii jest grupa wychowawcza.

2. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej wynosi od 8 do 12.

3. Grupą wychowawczą opiekuje się co najmniej dwóch wychowawców.

4. Wychowawca jest odpowiedzialny za realizację indywidualnego programu pracy z wychowankiem, odpowiednio resocjalizacyjnego lub terapeutycznego. Wychowawca współpracuje w tym zakresie z innymi pracownikami młodzieżowego ośrodka wychowawczego lub młodzieżowego ośrodka socjoterapii, rodzicami (prawnymi opiekunami) i instytucjami działającymi w środowisku lokalnym.

§ 21. 1. Młodzieżowy ośrodek wychowawczy i młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniają wychowankom całodobową opiekę.

2. Opiekę w porze nocnej sprawuje wychowawca, który ma do pomocy co najmniej jednego pracownika niebędącego pracownikiem pedagogicznym.

3. W uzasadnionych przypadkach może funkcjonować młodzieżowy ośrodek socjoterapii, który nie zapewnia opieki całodobowej.

§ 22. Młodzieżowy ośrodek wychowawczy i młodzieżowy ośrodek socjoterapii prowadzą działalność w ciągu całego roku kalendarzowego jako placówki, w których nie są przewidziane ferie szkolne.

§ 23. 1. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są prowadzone dla dzieci i młodzieży, które z powodu niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do szkoły w miejscu zamieszkania.

2. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze mogą być także prowadzone dla dzieci, które z powodu niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola w miejscu zamieszkania.

§ 24. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są prowadzone w szczególności dla dzieci i młodzieży:

- 1) niestyszających i słabostyszających;
- 2) niewidomych i słabowidzących;
- 3) z niepełnosprawnością ruchową;
- 4) z autyzmem;
- 5) ze sprzężonymi niepełnosprawnościami;
- 6) z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym.

§ 25. 1. W skład specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego wchodzi co najmniej jedna z następujących szkół:

- 1) szkoła podstawowa specjalna;
- 2) gimnazjum specjalne;
- 3) szkoła ponadgimnazjalna specjalna.

2. W skład specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego może także wchodzić przedszkole specjalne utworzone na podstawie porozumienia między właściwymi organami prowadzącymi.

§ 26. Specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy umożliwia:

- 1) udział w indywidualnych lub grupowych zajęciach specjalistycznych w zakresie terapii pedagogicznej, zajęciach rewalidacyjnych, usprawniających ruchowo, profilaktyki społecznej i resocjalizacji, przygotowujących dzieci i młodzież do samodzielności w życiu społecznym;
- 2) udział w zajęciach sportowych, turystycznych, rekreacyjnych oraz kulturalno-oświatowych.

§ 27. Opracowywanie i realizację indywidualnych programów edukacyjnych w szkołach specjalnych działających w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych określają przepisy w sprawie warunków or-

ganizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach.

§ 28. Specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy:

- 1) wspomaga rodziców (prawnych opiekunów) w pełnieniu funkcji wychowawczych i edukacyjnych, w szczególności przez organizowanie konsultacji, zajęć psychoedukacyjnych, warsztatów umiejętności i grup wsparcia;
- 2) współpracuje ze szkołami ogólnodostępnymi w zakresie diagnozowania i rozwiązywania trudnych problemów dydaktyczno-wychowawczych dzieci niepełnosprawnych uczęszczających do tych szkół;
- 3) prowadzi działania edukacyjne i profilaktyczno-wychowawcze w środowisku lokalnym.

§ 29. 1. Dzieci i młodzież przyjmuje się do specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego na rok szkolny, etap edukacyjny lub okres nauki w szkole, wskazany w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.

2. Pobyt wychowanka w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym może trwać do czasu ukończenia nauki w szkole, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24. roku życia.

3. Jeżeli specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy dysponuje wolnymi miejscami, za zgodą organu prowadzącego, na zajęcia, o których mowa w § 26, może być przyjęty wychowanek, na podstawie opinii publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej.

§ 30. 1. W specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym działa zespół wychowawczy do spraw okresowej oceny sytuacji wychowanków, powoływany przez dyrektora specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego.

2. Do zadań zespołu wychowawczego należy w szczególności:

- 1) diagnozowanie problemów wychowanka oraz opracowywanie indywidualnego programu pracy z wychowankiem;
- 2) określanie form pracy z wychowankiem;
- 3) analizowanie stosowanych metod pracy z wychowankiem i wybór skutecznych form pomocy;
- 4) okresowe ocenianie efektów pracy z wychowankiem, jego rodzicami (prawnymi opiekunami), szkołą i środowiskiem lokalnym;
- 5) ocenianie zasadności dalszego pobytu wychowanka w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym;
- 6) ustalanie, na wnioski rodziców (prawnych opiekunów) wychowanka, zakresu współpracy z wychowankiem, jego rodziną i szkołą, po opuszczeniu przez wychowanka specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego.

3. W skład zespołu wychowawczego wchodzi:

- 1) dyrektor specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego lub upoważniona przez niego osoba — jako przewodniczący zespołu;
- 2) wychowawca grupy wychowawczej;
- 3) pedagog;
- 4) psycholog;
- 5) w zależności od potrzeb — pracownik socjalny oraz inni specjaliści.

§ 31. 1. Podstawową formą organizacyjną pracy z wychowankami w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym jest grupa wychowawcza.

2. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej odpowiada liczbie uczniów w oddziale odpowiedniego rodzaju szkoły specjalnej, określonej w przepisach w sprawie ramowego statutu publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.

3. Grupą wychowawczą opiekuje się wychowawca.

4. Do każdej grupy wychowawczej, w skład której wchodzi uczniowie z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym, z niepełnosprawnością ruchową, z autyzmem oraz uczniowie ze sprzężonymi niepełnosprawnościami, uczęszczający do klas I—IV szkoły podstawowej specjalnej, zatrudnia się pomoc wychowawcy.

§ 32. 1. Specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy zapewnia wychowankom całodobową opiekę.

2. Opiekę w porze nocnej sprawuje wychowawca.

§ 33. 1. Specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy prowadzi działalność przez cały rok szkolny jako placówka, w której są przewidziane ferie szkolne.

2. Za zgodą organu prowadzącego specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy może również prowadzić działalność w okresie zimowej i wiosennej przerwy świątecznej oraz w okresie zimowych ferii szkolnych.

§ 34. Specjalne ośrodki wychowawcze są prowadzone dla dzieci i młodzieży, które wymagają stosowania specjalnej opieki wychowawczej i zajęć rewalidacyjnych ze względu na występujące niepełnosprawności lub zagrożenie niedostosowaniem społecznym.

§ 35. Specjalny ośrodek wychowawczy zapewnia:

- 1) wspomaganie rozwoju wychowanka przez podejmowanie działań w zakresie opieki wychowawczej i rewalidacji;
- 2) realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki poza ośrodkiem;
- 3) wspieranie rodziców (prawnych opiekunów) w pełnieniu funkcji wychowawczej i edukacyjnej, w tym w rozpoznawaniu, wspomaganiu i rozwijaniu potencjalnych możliwości dzieci i młodzieży;
- 4) pomoc, we współpracy ze szkołą, do której uczęszcza wychowanek, w planowaniu jego kariery edukacyjnej i zawodowej.

§ 36. 1. W specjalnym ośrodku wychowawczym działa zespół wychowawczy do spraw okresowej oceny sytuacji wychowanków, powoływany przez dyrektora specjalnego ośrodka wychowawczego.

2. Do zadań zespołu wychowawczego należy w szczególności:

- 1) diagnozowanie problemów wychowanka, opracowywanie indywidualnego programu pracy z wychowankiem;
- 2) określanie form pracy z wychowankiem;
- 3) analizowanie stosowanych metod pracy z wychowankiem i wybór skutecznych form pomocy;
- 4) okresowe ocenianie efektów pracy z wychowankiem, jego rodzicami (prawnymi opiekunami), szkołą i środowiskiem lokalnym;
- 5) ocenianie zasadności dalszego pobytu wychowanka w specjalnym ośrodku wychowawczym;
- 6) ustalanie, na wniosek rodziców (prawnych opiekunów) wychowanka, zakresu współpracy z wychowankiem, jego rodziną i szkołą, po opuszczeniu przez wychowanka specjalnego ośrodka wychowawczego.

3. W skład zespołu wychowawczego wchodzi:

- 1) dyrektor specjalnego ośrodka wychowawczego lub upoważniona przez niego osoba — jako przewodniczący zespołu;
- 2) wychowawca grupy wychowawczej;
- 3) pedagog;
- 4) psycholog;
- 5) w zależności od potrzeb — pracownik socjalny oraz inni specjaliści.

§ 37. 1. Podstawową formą organizacyjną pracy z wychowankami w specjalnym ośrodku wychowawczym jest grupa wychowawcza.

2. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej odpowiada liczbie uczniów w oddziale odpowiedniego rodzaju szkoły specjalnej, określonej w przepisach w sprawie ramowego statutu publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.

3. Grupą wychowawczą opiekuje się wychowawca.

§ 38. 1. Specjalny ośrodek wychowawczy zapewnia wychowankom całodobową opiekę.

2. Opiekę w porze nocnej sprawuje wychowawca.

§ 39. 1. Specjalny ośrodek wychowawczy prowadzi działalność przez cały rok szkolny jako placówka, w której są przewidziane ferie szkolne.

2. Za zgodą organu prowadzącego specjalny ośrodek wychowawczy może również prowadzić działalność w okresie ferii szkolnych, zapewniając wychowankom zajęcia opiekuńczo-wychowawcze.

§ 40. 1. Ośrodkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży upośledzonym umysłowo ze sprzężonymi niepełnosprawnościami realizację obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki są ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze.

2. Wychowankami ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych mogą być dzieci i młodzież w wieku od 3 do 25 lat.

§ 41. Ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy zapewnia:

- 1) wychowankom z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim udział w zajęciach:
 - a) rewalidacyjno-wychowawczych, prowadzonych indywidualnie lub w zespołach,
 - b) specjalistycznych dostosowanych do potrzeb wychowanków, w szczególności w zakresie terapii psychologicznej i rewalidacji, w tym ruchowej,
 - c) rekreacyjnych;
- 2) wychowankom upośledzonym umysłowo ze sprzężonymi niepełnosprawnościami realizację indywidualnego programu edukacyjnego uwzględniającego podstawę programową kształcenia ogólnego i orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego;
- 3) wspomaganie rodziców (prawnych opiekunów) w pełnieniu funkcji wychowawczych i edukacyjnych, w szczególności przez organizowanie konsultacji, zajęć psychoedukacyjnych, warsztatów umiejętności i grup wsparcia.

§ 42. 1. W ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym działa zespół wychowawczy do spraw okresowej oceny sytuacji wychowanków, powoływany przez dyrektora ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego.

2. Do zadań zespołu wychowawczego należy w szczególności:

- 1) diagnozowanie problemów wychowanka oraz opracowywanie indywidualnego programu pracy z wychowankiem;
- 2) określanie form pracy z wychowankiem;
- 3) analizowanie stosowanych metod pracy z wychowankiem i wybór skutecznych form pomocy;
- 4) okresowe ocenianie efektów pracy z wychowankiem, jego rodzicami (prawnymi opiekunami) i środowiskiem lokalnym;
- 5) ocenianie zasadności dalszego pobytu wychowanka w ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym;
- 6) ustalanie, na wniosek rodziców (prawnych opiekunów) wychowanka, zakresu współpracy z wychowankiem i jego rodziną po opuszczeniu przez wychowanka ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego.

3. W skład zespołu wychowawczego wchodzi:

- 1) dyrektor ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego lub upoważniona przez niego osoba — jako przewodniczący zespołu;
- 2) wychowawca grupy wychowawczej;
- 3) pedagog;
- 4) psycholog;
- 5) w zależności od potrzeb — pracownik socjalny oraz inni specjaliści.

§ 43. 1. Podstawową formą organizacyjną pracy z wychowankami w ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym jest grupa wychowawcza.

2. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej wynosi:

- 1) w przypadku wychowanków z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim — od 2 do 4;
- 2) w przypadku wychowanków z upośledzeniem umysłowym ze sprzężonymi niepełnosprawnościami — od 6 do 8, z tym że w przypadku współwystępującego autyzmu — od 2 do 4.

3. Grupą wychowawczą opiekuje się wychowawca.

4. W ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym do każdej grupy wychowawczej zatrudnia się pomoc wychowawcy.

§ 44. 1. Ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy prowadzi działalność przez cały rok szkolny, z wyjątkiem sobót i dni ustawowo wolnych od pracy, jako placówka, w której są przewidziane ferie szkolne.

2. Czas pracy ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego wynosi od 8 do 10 godzin dziennie.

Rozdział 4

Placówki zapewniające opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania

§ 45. Placówkami zapewniającymi opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania są bursy i domy wczasów dziecięcych.

§ 46. Bursa zapewnia opiekę i wychowanie uczniom gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży, z wyjątkiem szkół policealnych, w tym uczniom wymagającym stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania.

§ 47. Bursa zapewnia wychowankom:

- 1) całodobową opiekę;
- 2) warunki do nauki;
- 3) pomoc w nauce;
- 4) warunki do rozwijania zainteresowań;

5) warunki umożliwiające uczestnictwo w kulturze, sporcie i turystyce.

§ 48. Bursa realizuje swoje zadania we współpracy z rodzicami (prawnymi opiekunami) wychowanka, szkołą, do której uczęszcza wychowanek, oraz z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi.

§ 49. 1. W bursie działa zespół wychowawczy do spraw okresowej oceny sytuacji wychowanków, powoływany przez dyrektora bursy.

2. Do zadań zespołu wychowawczego należy w szczególności:

- 1) diagnozowanie problemów wychowawczych wychowanków;
- 2) opracowanie planu wychowawczego na dany rok szkolny;
- 3) dokonywanie okresowej analizy i oceny podejmowanych działań wychowawczych;
- 4) doskonalenie metod pracy wychowawczej.

3. W skład zespołu wychowawczego wchodzi:

- 1) dyrektor bursy lub upoważniona przez niego osoba — jako przewodniczący zespołu;
- 2) wychowawca grupy wychowawczej;
- 3) w miarę potrzeb i możliwości — pedagog lub psycholog oraz inni specjaliści.

§ 50. 1. Podstawową formą organizacyjną pracy z wychowankami w bursie jest grupa wychowawcza.

2. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej nie może być większa niż 35, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4.

3. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej obejmującej wyłącznie wychowanków wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania odpowiada liczbie uczniów w oddziale odpowiedniego rodzaju szkoły specjalnej, określonej w przepisach w sprawie ramowego statutu publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.

4. Dopuszcza się tworzenie grup integracyjnych, w których liczba wychowanków nie może być większa niż 20, w tym od 3 do 5 wychowanków niepełnosprawnych.

5. Grupą wychowawczą opiekuje się wychowawca.

§ 51. 1. Tygodniowy wymiar zajęć opiekuńczo-wychowawczych z jedną grupą wychowawczą w bursie wynosi nie więcej niż 55 godzin.

2. Za zgodą organu prowadzącego bursę tygodniowy wymiar zajęć opiekuńczo-wychowawczych może być większy od określonego w ust. 1.

§ 52. 1. Opiekę w porze nocnej sprawuje wychowawca.

2. W uzasadnionych przypadkach opiekę w porze nocnej może sprawować osoba niebędąca wychowawcą, wyznaczona przez dyrektora bursy.

§ 53. 1. Bursa prowadzi działalność przez cały rok szkolny jako placówka, w której są przewidziane ferie szkolne.

2. Za zgodą organu prowadzącego bursa może również prowadzić działalność w okresie ferii szkolnych, zapewniając wychowankom zajęcia opiekuńczo-wychowawcze.

§ 54. Dom wczasów dziecięcych jest placówką przeznaczoną do okresowego pobytu dzieci i młodzieży w celu wspierania ich fizycznego i psychicznego rozwoju oraz wzmocnienia ogólnej kondycji psychofizycznej i kształtowania zachowań prozdrowotnych, z wykorzystaniem lokalnych warunków klimatycznych.

§ 55. Dom wczasów dziecięcych prowadzi działalność dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży, z wyjątkiem szkół policealnych.

§ 56. Do zadań domu wczasów dziecięcych w szczególności należy:

- 1) organizowanie zajęć edukacyjnych, opiekuńczych, wychowawczych i specjalistycznych;
- 2) organizowanie zajęć mających na celu rozwijanie zainteresowań i uzdolnień wychowanków;
- 3) organizowanie aktywnych form wypoczynku.

§ 57. Okres pobytu wychowanka w domu wczasów dziecięcych nie powinien przekraczać 12 tygodni.

§ 58. 1. Dom wczasów dziecięcych zapewnia wychowankom całodobową opiekę.

2. Opiekę w porze nocnej sprawuje wychowawca.

3. W uzasadnionych przypadkach opiekę w porze nocnej może sprawować osoba niebędąca wychowawcą, wyznaczona przez dyrektora domu wczasów dziecięcych.

§ 59. 1. Podstawową formą organizacyjną pracy z wychowankami w domu wczasów dziecięcych jest grupa wychowawcza.

2. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej nie może być większa niż 20.

3. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej obejmującej wyłącznie wychowanków wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania odpowiada liczbie uczniów w oddziale odpowiedniego rodzaju szkoły specjalnej, określonej w przepisach w sprawie ramowego statutu publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.

4. Dopuszcza się tworzenie grup integracyjnych, w których liczba wychowanków niepełnosprawnych wynosi od 3 do 5.

§ 60. 1. Wychowankowie przebywający w domu wczasów dziecięcych spełniają obowiązek szkolny lub obowiązek nauki przez uczęszczanie do szkoły funkcjonującej w domu wczasów dziecięcych lub do szkoły poza domem wczasów dziecięcych.

2. Po zakończeniu pobytu wychowanka w domu wczasów dziecięcych dyrektor domu wczasów dziecięcych przekazuje pisemną informację o bieżących ocenach uzyskanych przez wychowanka, jego zachowaniu oraz kondycji psychofizycznej dyrektorowi szkoły macierzystej wychowanka oraz rodzicom (prawnym opiekunom).

§ 61. Dom wczasów dziecięcych prowadzi działalność w ciągu całego roku kalendarzowego jako placówka, w której nie są przewidziane ferie szkolne.

Rozdział 5

Przepisy wspólne

§ 62. W realizacji swoich zadań placówka współpracuje ze środowiskiem lokalnym oraz, w zależności od potrzeb, z właściwymi instytucjami.

§ 63. 1. Szczegółową organizację działania placówki w danym roku szkolnym określa arkusz organizacji placówki, opracowany przez dyrektora placówki do dnia 30 kwietnia każdego roku.

2. W arkuszu organizacji placówki określa się w szczególności: liczbę pracowników placówki, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze, oraz ogólną liczbę godzin zajęć finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący, z zastrzeżeniem ust. 3. Arkusz organizacji placówki zatwierdza organ prowadzący do dnia 30 maja.

3. W arkuszu organizacji szkolnego schroniska młodzieżowego określa się w szczególności:

- 1) okres działalności schroniska;
- 2) liczbę pracowników schroniska, w tym pracowników pedagogicznych;
- 3) liczbę miejsc noclegowych w schronisku;
- 4) liczbę wykorzystanych miejsc noclegowych w poprzednim roku szkolnym;
- 5) planowaną liczbę miejsc noclegowych dla dzieci i młodzieży w danym roku szkolnym.

§ 64. W placówce zatrudnia się:

- 1) nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych;
- 2) specjalistów niebędących pracownikami pedagogicznymi;
- 3) pracowników administracyjnych i obsługi.

§ 65. 1. Działalność placówki może być uzupełniana świadczeniami wolontariuszy.

2. Zasady korzystania ze świadczeń wolontariuszy określają odrębne przepisy.

§ 66. 1. Rodzice (prawni opiekunowie) dzieci i młodzieży przebywających w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodkach wychowawczych oraz ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych wnoszą opłatę za posiłki w stołówce, równą wysokości kosztów surowca przeznaczonego na wyżywienie, ustalanych przez dyrektora odpowiednio młodzieżowego ośrodka wychowawczego, młodzieżowego ośrodka socjoterapii, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego lub ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego.

2. Rodzice (prawni opiekunowie) dzieci i młodzieży przebywających w bursie wnoszą opłaty za:

- 1) posiłki w stołówce bursy równą wysokości kosztów surowca przeznaczonego na wyżywienie, ustalanych przez dyrektora bursy;
- 2) zakwaterowanie w bursie w wysokości do 50 % kosztu utrzymania miejsca; do kosztu tego nie wlicza się wynagrodzeń pracowników i wydatków pochodnych od tych wynagrodzeń.

3. Rodzice (prawni opiekunowie) dzieci i młodzieży przebywających w domu wczasów dziecięcych wnoszą opłaty za:

- 1) posiłki w stołówce domu wczasów dziecięcych równą wysokości kosztów surowca przeznaczonego na wyżywienie, ustalanych przez dyrektora domu wczasów dziecięcych;
- 2) zakwaterowanie w domu wczasów dziecięcych, którego koszt ustala organ prowadzący.

4. Wysokość opłaty za zakwaterowanie w bursie oraz w domu wczasów dziecięcych ustala organ prowadzący.

5. Opłaty, o których mowa w ust. 2 i 3, nie mogą przekraczać łącznie 25 % wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 20 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.²⁾) ogłoszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

6. Opłaty, o których mowa w ust. 1—3, wnosi się z góry do 15. dnia każdego miesiąca.

7. Jeżeli dziecko z uzasadnionych powodów nie mogło przebywać w placówce, opłaty, o których mowa w ust. 1—3, należne są w wysokości proporcjonalnej do czasu faktycznego pobytu dziecka.

§ 67. 1. Opłaty za korzystanie z miejsc noclegowych w szkolnym schronisku młodzieżowym przez

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252, Nr 121, poz. 1264, Nr 144, poz. 1530, Nr 191, poz. 1954, Nr 210, poz. 2135 i Nr 236, poz. 2355.

dzieci, młodzież i ich opiekunów, od osoby za dobę, nie mogą przekraczać następujących kwot:

- 1) w pokojach jedno- i dwuosobowych z łazienkami — 65 zł;
- 2) w pokojach większych niż dwuosobowe, z łazienkami — 50 zł;
- 3) w pokojach nie większych niż czteroosobowe — 25 zł;
- 4) w pokojach większych niż czteroosobowe — 20 zł.

2. Wysokość opłat, o których mowa w ust. 1, na wniosek dyrektora szkolnego schroniska młodzieżowego, ustala organ prowadzący, uwzględniając warunki, jakimi dysponuje schronisko.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 68. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze dla dzieci i młodzieży zagrożonych niedostosowaniem

społecznym mogą być prowadzone nie dłużej niż do dnia 31 sierpnia 2006 r.

§ 69. Placówki dostosują statuty do wymogów wynikających z rozporządzenia w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

§ 70. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

Minister Edukacji Narodowej i Sportu: *M. Sawicki*

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 września 1993 r. w sprawie rodzajów, organizacji i zasad działania publicznych placówek oświatowo-wychowawczych (Dz. U. Nr 95, poz. 434, z 1996 r. Nr 44, poz. 192 oraz z 1997 r. Nr 75, poz. 473) oraz rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 lutego 1994 r. w sprawie rodzajów i zasad działania publicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych oraz ramowych statutów tych placówek (Dz. U. Nr 41, poz. 156 oraz z 1999 r. Nr 67, poz. 758).